

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1196/2022
25.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА из села ... код ..., ББ из села ... код ..., ВВ из ..., ГГ из ... и ДД из ..., које заступа Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог „Хеба“ ад Бујановац из Бујановца, кога заступа Драган Антић, адвокат из ..., ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4856/21 од 04.11.2021. године, у седници одржаној 25.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужилаца и потврђује пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 4856/21 од 04.11.2021. године у првом ставу изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 121/20 од 03.03.2021. године, првим ставом изреке, утврђено је да се одредбе чланова 29, 30, 31,32,33 и члана 85 став 3. колективног уговора послодаваца – туженог, ништаве. Другим ставом изреке обавезан је тужени да на име разлике по основу рада од неисплаћене до висине припадајуће зараде, сходно коефицијенту сложености послова за период од 03.03.2014. године до 11.05.2015. године исплати износе означене у том ставу изреке, заједно са законском затезном каматом од доспелости 20. дана у месецу за претходни месец, па до исплате. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцима накнади парничне трошкове у износу од 485.762,15 динара, са законском затезном каматом од 03.07.2013. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4856/21 од 04.11.2021. године, првим ставом изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Бујановцу П1 121/20 од 03.03.2021. године у другом ставу изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за обавзивање туженог да на име разлике од исплаћене до припадајуће зараде сходно коефицијенту сложености послова за период од 03.03.2014. године до 11.05.2015. године тужиоцима исплати појединачно означене износе са законском затезном каматом од доспелости 20. дана у месецу за претходни месец, па до исплате.

Другим ставом изреке првостепена пресуда је укинута у првом и трећем ставу изреке и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су сходно члану 403. став 2. ЗПП изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао правилност побијане пресуде применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничнм стању, до доношења решења о отказу уговора о раду и анекса услед технолошких и организационих промена, тужиоци су код туженог били у радном односу на неодређено време. Члановима 6,7, 8. и 9. Анекса уговора о раду предвиђено је шта чини зараду запосленог, из чега се иста састоји, регулисани су право на основну зараду и њена висина у нето износима по радном часу без пореза и доприноса, начин утврђивања дела зараде запосленог за радни учинак, те могућност умањења, односно увећања основне зараде на основу радног учинка. У парници покренутој од стране тужиоца АА против туженог послодавца, правоснажном пресудом Основног суда у Бујановцу П1 167/15 од 22.03.2017. године утврђена је ништавост одредбе члана 8. анекса уговора о раду којом се утврђују мања права запосленог од права предвиђених посебним колективним уговором за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије број 1100-00-121/2011-02 од 23.02.2011. године, а правоснажном пресудом истог суда П1 155/15 од 15.04.2016. године и П1 156/15 од 02.03.2016. године усвојен је захтев тужилаца ДД, ББ, ВВ и ГГ и обавезан је тужени послодавац на исплату разлике зараде од исплаћене до припадајуће за период од новембра 2012. године до марта 2014. године. Позивајући се на правоснажно утврђену ништавост члана 8. Анекса уговора о раду тужиоци су тужбом у овој парници тражили разлику између исплаћене и припадајуће зараде сходно коефицијентима који су им важили до закључења поменутих анекса уговора о раду. Висина потраживања утврђена је на основу усаглашеног налаза и мишљења вештака економско финансијске струке Стојадина Костића и Милана Митића, према коме су тужиоци прецизирали свој тужбени захтев. Преиначењем тужбе тужиоци су тражили утврђење ништавости одредбе чланова 29, 30, 31, 32, 33. и члана 85. став 3. Колективног уговора туженог број 207. од октобра 2012. године.

Првостепени суд је усвојио захтев тужилаца налазећи да је члан 8. Анекса уговора о раду закључених између тужилаца и туженог послодавца на основу Колективног уговора туженог број 207 од 15.10.2012. године у супротности са Посебним колективним уговором за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије број 1100-00121/2011-02 од 23.02.2011. године, који се примењивао од 03.03.2011. године, сагласно чему је тужбени захтев усвојио.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и тужбени захтев одбио као неоснован са образложењем да запослени има право на зараду која се утврђује општим актом, односно уговором о раду, да се основна зарада утврђује на основу услова и времена рада, док се за послове за које је запослени засновао радни однос услови рада утврђују Правилником о организацији и систематизацији послова сходно

члану 24. Закона о раду, а уколико су Посебним колективним уговором, који обавезује послодавца, прописана већа права за запосленог, послодавац је дужан да одредбе свог општег акта усклади са истима. Међутим, у конкретном случају не може се применити Посебни колективни уговор за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године, јер је исти био у примени до 02.03.2014. године, а тужбени захтев се односи на период након престанка његове примене. Послодавац је обавезан да одредбе свог општег акта усагласи са гранским колективним уговором, као обавезним, али само за време његовог важења, а не након његовог престанка, а како је у примени од 03.03.2014. године до 11.05.2015. године, на који се односи потраживање тужилаца, општи акт туженог као послодавца био једини у примени, истакнути тужбени захтев је неоснован.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно одлучио када је тужбени захтев за исплату разлике исплаћене до тражене зараде за период од 03.03.2014. године до 11.05.2015. године одбио као неоснован, јер је правилно закључио да се у конкретном случају не могу примењивати одредбе Посебног колективног уговора за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године, имајући у виду околност да се потраживање тужилаца односи на период након престанка важења гранског колективног уговора.

Противно ревизијским наводима, чињеница да је правоснажном судском пресудом утврђена ништавост члана 8. анекса уговора о раду, закључених између тужилаца и тужених, без утицаја је на правилност побијане одлуке, јер је несагласност уговорне одредбе са гранским колективним уговором од значаја само током трогодишњег периода његовог важења који је истакао дана 02.03.2014. године, што потврђују и правоснажне пресуде Основног суда у Бујановцу П1 155/15 од 15.04.2016. године и П1 156/15 од 02.03.2016. године, којима су захтеви тужилаца за исплату разлике зараде усвојени за период од новембра 2012. године до 02.03.2014. године.

Посебни колективни уговор за послодавца је обавезујући током свог важења, у ком периоду општи акти послодавца не смеју одступати од одредби гранског колективног уговора. Управо због тог одступања тужбени захтев тужилаца у наведеним правоснажним пресудама је усвојен и утврђена је ништавост члана 8. њихових анекса, али за усвајање потраживања од 03.03.2014. године, па надаље, није било основа како је то одлучено побијаним првим ставом изреке другостпене пресуде, засноване на правилној примени материјалног права.

На основу изложеног, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић